

Na temelju članka 39. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (*Narodne novine*, br. 87/2008.) i Statuta I. gimnazije Zadružni odbor Učeničke zadruge „Iz Prve ruke“ donio je u sjednici održanoj 22. ožujka 2021.

PRAVILA UČENIČKE ZADRUGE „Iz Prve ruke“

1. Temeljne odredbe

Članak 1.

Učenička zadruga „Iz Prve ruke“ (u daljem tekstu: Zadruga) dragovoljna je interesna učenička organizacija, koja pridonosi postizanju odgojno-obrazovnih i društveno-gospodarskih ciljeva I. gimnazije jer kao oblik izvannastavne aktivnosti učenicima/ama omogućuje stjecanje radno-tehničkoga, ekološkoga, gospodarskoga, društvenog i etnoodgoja i obrazovanja te razvoj sposobnosti i korisno provođenje slobodnog vremena.

Članak 2.

Osnivač Zadruge je I. gimnazija (u daljem tekstu: Škola).

Osnivaču Zadruge mogu se pridružiti i drugi utemeljitelji – suosnivači.

Suosnivači Zadruge mogu biti pravne osobe (poduzeća, ustanove, udruge) i pojedinci, koji novčanim ili drugim darom, stručnom pomoći, omogućivanjem korištenja sredstava rada, prodajom proizvoda i na druge načine pomognu osnutak i stvaranje uvjeta za rad Zadruge.

Članak 3.

Zadruga nema svojstvo pravne osobe.

Odluka uprave Zadruge postaje pravomoćna kada se s njom složi Školski odbor.

Zadruga se može udruživati u srodne udruge ili saveze u Republici Hrvatskoj, a član je Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva pri Hrvatskoj zajednici tehničke kulture.

Članak 4.

Sjedište Zadruge je u Školi/ustanovi, I. gimnazija, Zagreb, Avenija Dubrovnik 36 (mjesto, ulica i kućni broj).

Članak 5.

Zadruga ima svoj logo koji logo je odobrio Zadružni odbor.

Ciljevi i zadaće Zadruge

Članak 6.

Zadruga pridonosi ostvarivanju ciljeva i zadaća odgoja i obrazovanja učenika programom rada u kojem se spajaju znanstvene spoznaje i učenje, s jedne, te određen proizvodni i koristan rad, s druge strane.

Cilj je Zadruge okupiti na dragovoljnoj osnovi što veći broj učenika i primjerenim metodičkim postupcima pod vodstvom učitelja mentora omogućiti im razvoj sklonosti, interesa i sposobnosti te stjecanje, produbljivanje i primjenu bioloških, tehničkih, gospodarskih, društvenih i srodnih znanja iz područja važnih za cijelokupan proizvodni proces od njegova planiranja do tržišnog i drugog vrednovanja rezultata rada.

U Zadruzi se posebno razvijaju i njeguju radne navike, radne vrijednosti i stvaralaštvo, stječu znanje i svijest o načinima i potrebi očuvanja prirode kao i njegovanja baštine i pučkog stvaralaštva, učenici profesionalno informiraju i usmjeravaju, te stvaraju preduvjeti za prijenos i praktičnu primjenu znanja u životu i lokalnoj sredini.

Članak 7.

Temeljne odgojne i obrazovne zadaće Zadruge jesu, što ranije i u što većeg broja učenika:

- pobuditi i razviti svijest o nužnosti i vrijednosti rada za čovjekov život;
- razvijati i njegovati radne navike te odgovornost, inovativnost, samostalnost, poduzetnost, snošljivost i potrebu za suradnjom;
- omogućiti stjecanje, produbljivanje, proširivanje i primjenu znanja te razvoj sposobnosti bitnih za gospodarstvo i organizaciju rada;
- razvijati svijest o mogućnosti, dosezima i potrebi primjene suvremenih znanstvenih, tehničkih i tehnoloških dostignuća;
- pridonositi prijenosu znanja iz nastave u praktične djelatnosti Zadruge i, obrnuto, znanja iz rada u Zadruzi u nastavu;
- razvijati ljubav prema prirodi i vrijednostima koje je čovjek stvorio svojim radom te svijest o nužnosti očuvanja ravnoteže u prirodi, zaštite okoliša i njegovanja baštine;
- omogućiti najveći razvitak sposobnosti i ostvarenje osobnih interesa, a time i samopotvrđivanje te spoznaju vlastitih sklonosti i sposobnosti;
- pripremati izbor školskih programa i budućih zanimanja iz djelatnosti Zadruge.

Te se zadaće ostvaruju:

- poštivanjem učeničke dragovoljnosti, interesa, predznanja i sposobnosti u pripremi i izvedbi programa rada i njihovim sudjelovanjem u vrednovanju rezultata rada;
- pružanjem dobrih izvora znanja (nastavnih pomagala, suvremeno opremljenih kabinet, literature, sposobnih i motiviranih voditelja);

- osiguranjem sredstava za rad (zemljišta, strojeva, alata, stoke, reproduksijskog materijala itd.), koja su nužna za proizvodnu i uslužnu djelatnost Zadruge;
- problemskom, egzemplarnom i istraživačkom podukom, a poglavito sudjelovanjem učenika u pokusima i izradi samostalnih istraživačkih radova;
- osiguranjem stručne pomoći, i to stručnih voditelja i potpore (od uključivanja specijalista u rad s mladim zadrugarima do sudjelovanja učenika u radu stručnih ustanova);
- omogućivanjem nastupa članova s prikazom rezultata rada i stjecanja priznanja za svoje sposobnosti, znanje i vještine na smotrama, susretima i natjecanjima;
- prepoznavanjem, praćenjem i potporom pojedinaca i skupina oblikovanijeg interesa i izraženijih predispozicija te omogućivanjem svladavanja diferenciranih programa (ljetne škole, kampovi i drugo);
- suradnjom s roditeljima, poduzećima i ustanovama u mjestu te stručnim službama, visokim učilištima, fakultetima i znanstvenim institutima.

Članovi Zadruge

Članak 8.

Članom Zadruge može postati svaki učenik Škole, roditelj učenika člana Zadruge, učitelji mentorji i ostali stručnjaci koji sudjeluju u radu.

Članovi Zadruge mogu biti učenici koji su završili Školu i njihovi roditelji, vanjski suradnici, donatori i pokrovitelji, stručnjaci i pojedinci koji nalaze svoj interes u promicanju učeničkog zadrugarstva i potpori ostvarenju ciljeva i zadaća Zadruge.

Članovi iz stavka 1. ovoga članka imaju položaj redovnih članova, a iz stavka 2. položaj podupirućih članova. Učenici članovi nazivaju se mladim zadrugarima.

Uprava Zadruge može imenovati i počasne članove.

Članak 9.

Članstvo u Zadruzi je dragovoljno, što se potvrđuje potpisom pristupnice.

Stupanjem u članstvo pojedinac preuzima obveze i prava utvrđena ovim Pravilima.

Redovito članstvo može prestati na osobni zahtjev člana ili njegovim isključenjem zbog neispunjavanja zadaća i djelovanja suprotnog ciljevima i zadaćama Zadruge.

O članovima Zadruge vodi se evidencija. Članstvo se dokazuje iskaznicom, čiji sadržaj i oblik utvrđuje uprava Zadruge.

2. Djelatnost i sredstva Zadruge

Članak 10.

Djelatnost Zadruge obaviše proizvodni i uslužni rad organiziran na način koji učenicima omogućuje upoznavanje i ovlađavanje temeljnim elementima procesa proizvodnje.

Rad se ustrojava kao odgojni i obrazovni proces kojim učenici upoznaju suvremena znanstvena i tehničko-tehnološka dostignuća, stječu gospodarska i druga znanja i primjećujući ih racionalno organiziraju rad i koriste čimbenike proizvodnje te raspodjeljuju dobit, tj. ovladavaju načinom postizanja optimalnih rezultata racionalnim korištenjem resursa uz najmanje moguće ugrožavanje prirodnog okoliša. Sudjelujući u pripremi, proizvodnji i upravljanju učenici upoznaju sveukupni proces kao tehničko-tehnološki, gospodarski i društveni, radni i stvaralački.

Članak 11.

Opseg djelatnosti i radni zadaci utvrđuju se godišnjim planom i programom rada Zadruge, koji je sastavni dio programa Škole.

Godišnji plan i program Zadruge usklađuje se s odgojno-obrazovnim ciljevima i zadaćama Škole i psihičkim i tjelesnim mogućnostima (sposobnostima) i predznanjem učenika.

Proizvodni rad i istraživanja članovi Zadruge mogu obavljati i u gospodarskim tvrtkama, istraživačkim i stručnim ustanovama, s tim što proizvodni rad uvijek ima pružiti prepoznatljiv gospodarski (ekonomski) učinak.

U matičnu se knjigu upisuju ključni događaji i rezultati Zadruge, sekcija, učenika, voditelja i suradnika. Osobu koja vodi ljetopis i matičnu knjigu imenuje Zadružni odbor.

Članak 12.

Interesi učenika ostvaruju se ustrojavanjem rada u jednoj ili više srodnih proizvodnih i uslužnih djelatnosti, odnosno osnutkom sekcija.

Sekcija je temeljna odgojno-obrazovna i radna jedinica Zadruge.

Zadruga ima ove sekcije:

1. Računalni dizajn,
2. Zlatne ruke,
3. Samo prirodno,
4. Umjetnost riječi i tona

Uprava Zadruge može na početku školske godine odlučiti da se ustroje dodatne sekcije kako bi se udovoljilo interesima članova.

Ustrojstvene oblike djelovanja sekcija određuje uprava Zadruge.

Članak 13.

Članovi sekcije obavljaju ove zadaće:

- planiraju, programiraju i ostvaruju program,
- raspoređuju i evidentiraju rad svakog člana,
- vrednuju rad i predlažu nagrade prema rezultatima rada,
- skrbe se o poštivanju radnih obveza (o radnoj stezi),

- brinu se o inventaru i potrošnom materijalu, nadziru stanje sredstava za rad, predlažu nabavke, vode knjigu blagajne i pregled rada.

Sekcija ima učitelja voditelja, a može imati jednoga ili više suradnika.

Članak 14.

Djelatnost Zadruge je javna.

Članak 15.

Sredstva za rad kojima se Zadruga služi u proizvodnim i uslužnim djelatnostima osnovna su sredstva Škole.

Osnovna se sredstva mogu osigurati i darovima poduzeća, udruga, poduzetnika i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Članak 16.

Novčana sredstva za djelovanje Zadruge stječu se:

- članarinom,
- prodajom proizvoda i usluga nastalih radom učenika u Zadruzi,
- potporom iz državnoga, županijskoga i gradskog-općinskog proračuna,
- donacijama i sponsorstvom,
- darovima,
- iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Proizvode i usluge u promet stavlja Škola.

Članak 17.

Zadruga nema poseban račun nego se njezina novčana sredstva vode na računu Škole.

Prihodi i troškovi Zadruge u knjigovodstvu Škole bilježe se na zasebnoj kartici.

Ukupan prihod Zadruge čine sva novčana sredstva iz članka 16. koja Zadruga ostvari tijekom godine i mogu se koristiti isključivo za rad Zadruge.

Novčana se sredstva mogu trošiti temeljem odluke upravnih tijela Zadruge. Nalogodavac za isplate je ravnatelj Škole.

3. Upravljanje

Članak 18.

Upravna tijela u Zadruzi jesu:

- Skupština Zadruge i
- uprava Zadruge.

Članak 19.

Skupštinu Zadruge čine svi članovi Zadruge.

Skupština se saziva najmanje jedanput godišnje. Saziva je i predsjeda joj predsjednik Zadruge. U izvanrednim okolnostima Skupštinu može sazvati i Zadružni odbor.

Skupština utvrđuje stajališta i smjernice za vođenje Zadruge i oni obvezuju upravu Zadruge.

Članak 20.

Zadrugom neposredno upravlja i njezine poslove vodi uprava Zadruge. Upravu čine:

- Zadružni odbor
- predsjednik Zadruge i
- tajnik Zadruge.

Mandat uprave traje 4 (četiri) godine i može se ponoviti. Pojedinog člana uprave može se zamijeniti i prije isteka mandata. Zamjena se obavlja po istom postupku kao i imenovanje.

Članak 21.

Zadružni odbor ima 7 (sedam) članova koje imenuje odnosno bira Školski odbor iz reda zaposlenika i/ili učenika Škole i/ili roditelja učenika Škole.

Zadružni odbor između svojih članova bira predsjednika, zamjenika predsjednika i tajnika Zadruge.

Članak 22.

Zadružni odbor radi u sjednicama, koje saziva i vodi predsjednik.

Odbor se sastaje prema potrebi, kako zahtijevaju njegovi poslovi i zadaće.

Odbor odlučuje većinom glasova svih svojih članova.

Članak 23.

Zadružni odbor obavlja ove poslove:

- donosi Pravila Zadruge,
- odlučuje u svezi s djelatnošću Zadruge i usklađuje rad sekcija,
- utvrđuje programe rada sekcija i donosi program rada Zadruge,
- donosi finansijski plan (proračun) Zadruge te raspolaže sredstvima Zadruge,
- odlučuje o statusu, imenu, pečatu, zastavi, amblemu (i slovoliku) Zadruge,
- odlučuje o članstvu u Zadruzi,
- određuje visinu članarine,

- odlučuje o nagradama i priznanjima za rad,
- vodi poslove u ovlasti Zadruge.

Članak 24.

Zadružni odbor može radi dogovora, obavješćivanja, ili drugih razloga važnih za djelovanje i napredak Zadruge, organizirati sastanke pojedinih sekcija. Dužan ih je održati na zahtjev najmanje jedne trećine ukupnog broja sekcija.

Zaključci tih sastanaka smjernice su za dalji rad uprave Zadruge.

Članak 25.

Predsjednik Zadruge vodi rad upravnih tijela i poslove Zadruge.

Predsjednik Zadruge ujedno je predsjednik Zadružnog odbora i Skupštine Zadruge.

Predsjednik Zadruge predstavlja i zastupa Zadrugu. U pitanjima koja se odnose na prava i obveze Škole prije zastupanja mora dobiti ovlaštenje ravnatelja Škole.

Predsjednik potpisuje zaključke upravnih tijela, Pravila i druge akte Zadruge, raspolaže novčanim sredstvima u skladu s rasporedom sredstava utvrđenim finansijskim planom (proračunom) Zadruge i obavlja druge poslove od interesa za Zadrugu.

U slučaju spriječenosti predsjednika, njegove obveze obnaša zamjenik predsjednika.

Članak 26.

Tajnik Zadruge organizira i vodi opće, administrativne, pravne i druge poslove te pomaže predsjedniku Zadruge u obnašanju njegovih zadaća i pripremi sjednica.

Tajnik vodi poslovnu komunikaciju s drugim sudionicima u programu Zadruge.

Članak 27.

Stručnog voditelja Zadruge i stručne voditelje sekcija imenuje Školski odbor na prijedlog Nastavničkog vijeća i uz prethodnu suglasnost uprave Zadruge.

Voditelji:

- uz neposrednu suradnju učenika planiraju, programiraju i organiziraju proizvodni rad,
- odabiru najdjelotvornije metode i oblike rada,
- prate, usmjeravaju i potiču rad učenika,
- omogućuju učenicima vezu s drugim stručnjacima i dostupnost dobrih izvora znanja,
- odgovorni su za sigurnost učenika u radu,
- surađuju s roditeljima i suodgojiteljima te upoznaju druge učitelje s radnim rezultatima.

Voditeljem može biti imenovan i stručnjak izvan Škole, ako ispunjava uvjete propisane za učitelja.

Voditelji čine Zadružno stručno vijeće i u ostvarivanju svojih zadaća poštuju stručne pedagoške i znanstvene zasade.

4. Mjere za poticaj i potporu učenika

Članak 28.

Poticanje učenika ostvaruje se sudjelovanjem na smotrama, susretima, natjecanjima, sajmovima, ljetnim školama i kampovima te dodjeljivanjem pohvala, priznanja i nagrada.

Za neposredan prinos ostvarenju zadružnih prozvodnih rezultata i usluga učenicima se mogu dodijeliti novčane nagrade.

Prigodom vrednovanja rada prosuđuju se postignuća, zalaganje i ponašanje.

Priznanja, pohvale i nagrade mogu izricati odnosno dodjeljivati:

- Skupština Zadruge
- Zadružni odbor
- Školski odbor
- Nastavničko vijeće
- voditelj.

Članak 29.

Učenici, koji tijekom školske godine postignu najbolje rezultate, stječu pravo sudjelovanja na smotrama, susretima i natjecanjima višeg stupnja, a ponajbolji u ljetnim školama i kampovima.

Na susretima i smotrama rezultate rada i pokusa prikazuju pojedinci i skupine.

Smotre, susreti i natjecanja organiziraju se iz teoretskih i praktičnih znanja.

Članak 30.

Učenik za rad u Zadruzi može biti pohvaljen. Pohvala se izriče usmeno ili daje napismeno.

Članak 31.

Nagrada se dodjeljuje pojedincima, zadrugama ili sekcijama u zadruzi za iznimne rezultate u radu i unapređivanju učeničkog zadrugarstva.

Nagrada pojedincu, zadrugama ili sekcijama dodjeljuje se za izvanredna postignuća i to kao novčani iznos za obrazovne, kulturno-umjetničke, športske i druge potrebe (za ulaznice, izlete, kupnju knjiga isl.).

5. Prijelazne i završne odredbe

Članak 33.

Zadruga može prestati s radom zbog nepostojanja osnovnih radnih uvijeta.

Odluku o prestanku rada Zadruge donosi osnivač.

Ostatak sredstava prenosi se u vlasništvo I. gimnazije.

Članak 34.

Ova Pravila mijenjaju se i dopunjuju na isti način na koji su donijeta.

Izmjene i dopune mogu predlagati uprava Zadruge, pojedine sekcije, Školski odbor i ravnatelj Škole.

Članak 35.

Ova Pravila stupaju na snagu nakon što ih potvrdi Školski odbor.

Jedan primjerak potvrđenih Pravila dostavlja se Hrvatskoj udruzi učeničkog zadrugarstva.

Predsjednik(ca) Zadruge:

gora. Selimović

Školski odbor potvrdio je ova Pravila na svojoj 2. sjednici održanoj 28. travnja 2021.

Predsjednik(ca) Školskog odbora:

